

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Cornelius Nepos perperam vulgo Aemilius Probus dictus,
De Vita Excellentium Imperatorum**

Nepos, Cornelius

Lipsiae, MDCCXIV

VD18 12591890

Cornelii Nepotis Fragmenta, quae reperiri potuerunt, Andreae Schotti
studio collecta.

urn:nbn:de:gbv:45:1-16472

CORNELII NEPOTIS

FRAGMENTA,

quae reperiri potuerunt,

ANDREAE SCHOTTII

studio collecta.

Chronicorum Lib. I

Vixit Homerus ante Romam conditam annis I
circiter C. & LX. *Gellius XVII. 21.*

Roma condita Olympiadis septimae anno se-
gundo. *Solin. cap. 2.*

† Alias quoque aliorum sententias de anno conditae
urbis ibidem examinat: ipse adquiescit in VII
Olympiadis anno I.

Archilochus Tullo Hostilio Romae regnante
iam tunc poëmaticis clarus & nobilis. *Gellius
XVII. 21.*

M. Manlius Romae, qui Gallos in obsidione 2
Capitolii obrepentes per ardua depulerat, con-
victus est consilium de regno occupando inisse:
damnatusque capitis, e saxo Tarpeio, vt M. Varro
ait, praeceps datus est: vt Corn. autem Nepos
scriptum reliquit, verberando necatus est. *Gel-
lius c. 1.*

Alexander Magnus Pellae ortus, M. Fabio 3
Ambusto, Tito Quinctio Capitolino Coss. post
Romam conditam anno trecentesimo octogesi-
mo quinto. *Solinus c. 53. de Asia Minore.*

P. Terentius Scipionis Africanus & C. Laelii
aequalis. *Donatus in Vita.*

P 4

CORNE-

CORNELII NEPOTIS

Exemplorum lib. II.

4 A virgine vestale. *Charisius lib. I. col. 119. ed. Putsch.*

Ex Lib. V.

Multis in senatu placuit, ut qui captiuorum Romanorum ab Hannibale, redire nollent, datis custodibus ad Hannibalem deducerentur: sed ea sententia numero plurimum, quibus id non videretur, superata: ii tamen, qui ad Hannibalem non redissent, usque adeo † detestabiles inuisque fuerunt, ut taedium vitae ceperint, necemque sibi consciverint. *Gellius VII. 18.*

† *intestabiles* Gelliani libri habent, quod idem ac *detestabiles, infames* est. Ita Horatius Serm. II. Satyr. III. 181.

--- *is intestabilis & sacer esto.*

CORNELII NEPOTIS

Illustrium Virorum Lib. II.

Subinde. *Charis. lib. II. col. 195.*

Lib. XV.

5 Harum † partum. *Charis. lib. I. col. 114.*

† *partum* pro *partium*, sicut Ennius *quatuor partum*. Addit tamen ex Plinio ibidem Charisius, *consuetudinem fecisse PARTIVM*.

Lib. XVI.

A fratre patruale. *Charis. ibidem col. 113.*

INCERTA QVO LIBRO

Virorum illustrium posita.

Carthago antea speciem habuit duplicis oppidi, quasi aliud alterum amplectaretur. cuius interior pars † Byrsa dicebatur, exterior Magalia,

Magalia. Huius rei testis est C. Nepos in eo libro, qui Vita illustrium inscribitur. *Seruius in Aen. l. 6. 368.*

† *Byrsa, Magalia*] Vtrumque nomen ex I. Æneidos non ignotum: originis etiam vtrumque Ebraicae, illud metathesi R. & S; hoc antistocho L. pro R. Seruius ad verba v. 421 Magalia quondam, *Magalia*, inquit, *ἀντιστοιχόν*, est. *nam debuit dicere Magaria, quia Magar, non Magal, Poenorum lingua villam significat.*

Propius Grammatico accessi. *Diomed. 1. lib. 7*

A. Albinus, qui cum L. Lucullo consul fuit, res Romanas oratione Graeca scriptitavit. In eius Historiae principio scriptum est ad hanc sententiam: neminem succensere sibi conuenire, si quid in his libris parum compositae ~~aut~~ minus eleganter scriptum foret: nam sum, inquit, homo Romanus, natus in Latio: Graeca oratio a nobis alienissima est. Ideoque veniam gratiamque malae existimationis, si quid esset erratum, postulauit. Ea cum legisset † M. Cato: Nae tu, inquit, Aule, nimium nugator es, cum maluisti culpam deprecari, quam culpa vacare. Nam petere veniam solemus: aut cum imprudentes errauimus, aut cum compulsi peccauimus. Tibi, inquit, oro te, quid perpulit, ut id committeres, quod priusquam faceres, peteres ut ignosceretur. Scriptum hoc est in libro Cornelii Nepotis de illustribus viris. *Gellius XI. 8. & Macrobi. praefat. Saturn.*

† Forsan hoc ex M. Catonis vita, quae pars libri de Viris illustribus erat, depromptum est. Quae enim de Catone habemus reliqua, fragmenta maioris operis esse videntur: saltim diuersa ab illo libro, quem de Catone rogatu Pomponii, ut extremo Catone ait, composuerat.

CORNELII NEPOTIS

Lib. I. de Vita Ciceronis.

- 8 Cornelius Nepos, & rerum memoriae non indiligens, & M. Ciceronis, ut qui maxime, amicus familiarisque fuit; atque is tamen in primo librorum, quos de vita illius composuit, errasse videtur, cum eum scripsit † tres & viginti annos natum primam causam iudicii publici egisse: Sextumque Roscium parricidii reum defendisse.

† Asconius Pedianus & Fenestella apud Gellium ponunt orationi illi annum aetatis Ciceronianae XXVI; ipse Gellius XXVII.

- 9 Tullius, me praesente † iisdem paene verbis, quibus edita est, eam pro Cornelio seditioso Tribuno defensionem peroravit. *Hieronymus epist. LXI ad Pammachium cap. 4.*

† Hieronymi verba sunt: *frustra suspicimus Tullium. Refert enim Cornelius Nepos, se praesente iisdem poene verbis; quibus edita est, eam pro Cornelio, seditioso tribuno, defensionem peroratam. Hoc autem pugnat cum Plinio, qui lib. I. epist. XX. ait, Ciceronem pro Cornelio quadriduo egisse: ne dubitare possimus, quae per plures dies, ut necesse erat, latius dixerit, postea recisam ac purgata, in unum librum, grandem quidem, unum tamen coarctasse. Ipse Cicero in Hortensio suo, teste Lactantio VI. 2. longam orationem vocat. Asconius appellat pro C. Cornelio, maiestatis reo, eiusque argumentum cum fragmentis quibusdam nobis reliquit.*

CORN. NEPOTIS

Lib. I. Epistolarum ad Ciceronem.

- 10 Tantum abest, ut ego magistram esse putem vitae philosophiam, beataeque vitae perfectricem; ut nullius magis existimem opus esse magistris vivendi, quam plerisque, qui in ea disputando
versan-

versantur. Video enim magnam partem eorum, qui in schola de pudore & continentia praecipiant argutissime, eosdem in omnium libidinum cupiditatibus, vivere *Lactantius Ill. 15.*

FRAGMENTA

Incerta partim quo libro posita, partim quibus verbis concepta.

NEpos auctore certo comperisse se ait, C. Laelium quondam in Puteolano Kalend. Martii admonitum ab vxore temporius vt discumberet, petiisse ab ea ne interPELLARETUR, ferius tandem ingressum triclinium dixisse, non saepe in scribendo magis successisse sibi: deinde rogatum vt scripta illa proferret, pronunciaſſe versus qui sunt in *ἐαυτοῦ τιμωρημένω;*

Sati' pol proterue me Syri promissa huc induxerunt.

Haec *Donatus* in vita Terentii.

L. Otacilius Pilitus primus omnium libertinorum scribere historiam orsus; non nisi ab honestissimo quoque scribi solitam Cn. enim Pompeii Magni, quem docuit, patrisque eius res gestas compluribus libris exposuit. *Sueton. de clar. Rhetor. c. 3.*

Cornelius Nepos libello † quodam distinguit litteratum ab erudito. *litteratos* quidem vulgo appellari ait eos, qui aliquid diligenter & acute scienterque possint aut dicere aut scribere; certum proprie sic appellandos poetarum interpretes, qui a Graecis *Grammatici* nominentur;

eosdem litteratores vocitatos, *Sueton. illust. Grammat. c. 4.*

† Ita Casaubonus ex Bongarsii codice emendavit: vulgo editi libri habent: *Cornel. Nepos in libello, quo distinguit litteratum ab erudito, quasi integrum libellum de hac materia composuisset.*

14 Praeter Physicos Homerumque, qui vniuersum orbem mari circumfusum esse dixerunt, Cornelius Nepos, vt recentior auctor, ita certior tradit. Testem autem rei Q. Metellum Celerem adiicit, eumque ita retulisse commemorat. Cum Galliis proconsule praesset, Indos quosdam a rege † Sueuorum dono sibi datos, vnde in eas terras deuenissent, requirendo cognouisse, vi tempestatum ex Indicis aequoribus abreptos, emensosque quae intererant, tandem in Germaniae littora exisse, *Pompon. Mela III. 5. extrem.*

† *Sueuorum*] Vossius ad Melam, mauult *Bactoram*, quos *Batauos* interpretatur. Plinius tamen, qui eandem rem scripsit, habet etiam *Sueuorum* lib. II. 67. Consule ibi Harduinum, cui displicet litura Vossiana.

Largitudo. *Charis. lib. I.*

15 Eudoxus quidam auorum nostrorum temporibus, cum Lathyrum regem Alexandriae † profugeret, Arabico sinu egressus per hoc pelagus (Africum) vt Nepos adfirmat, Gades vsque profectus est. *Mela III. 9. Plin. II. 67.*

† *profugeret.* Plinius, qui eandem rem & iisdem fere verbis ex Nepote refert, habet *fugeret.* Nec tamen male *profugeret* Pomponius. Nam etiam Curtius X. 2. 20 cum quarto casu id verbi coniunxit. *Ne serui quidem, inquit, vno grege profugiunt dominos.*

16 Ab Heneto Paphlagonēs in Italiam transuecti,
mox

mox Veneti sunt nominati. *Solinus c. 56 ex Plinio VI. 2.*

Fauces Oceani T. Liuius ac Nepos Cornelius latitudinis tradiderunt, vbi minimum, VII. M. pass. vbi vero plurimum XM. *Plinius III. proemio.*

Melpum opulentia praecipuum, quod ab In- 17
subribus, & Boiis, & Senonibus deletum esse eo die, quo Camillus Veios ceperit, Nepos Cornelius tradit. *Plinius III. 17.*

Ultra Aquileiam VI. M. pass. Formio amnis, 18
ab Rauenna CLXXXIX. M. pass. antiquus auctae Italiae terminus, nunc vero Istriae: quam cognominatam tradunt a flumine Istro in Adriam effluente a Danubio amne, eidemque Istro ex aduerso Padi fauces, contrario eorum percussu mari interiecto dulcescente † plerique dixere falso, & Nepos Cornelius etiam, Padi accola. *Plin. III. 18.*

† *plerique*, in quibus etiam est Mela II. 3, extremo, Strabo lib. I. f. 39 appellat sententiam hanc κοινήν τινα τῶν πρὸ αὐτῶν ἀγνοίαν, communem errorem veterum, quem Plinius etiam c. I. configit. Nullus, inquit, ex Danubio amnis in mare Adriaticum effunditur.

Alpes in longitudine XM pass. patere a supero 19
mari ad inferum, Caelius tradit: Timagenes XXII. M. pass. deductis in latitudinem, Cornelius Nepos centum M. T. Liuius tria M. stadiorum, vterque diuersis in locis. *Plinius III. 19.*

Inter duos Bosphoros, Thracium & Cimme- 20
rium, directo cursu, vt auctor est Polybius, D. M. passuum intersunt. Circuitu vero totius Ponticis vicies semel centena quinquaginta M. vt auctor

est Varro, & fere veteres. Nepos Cornelius trecenta millia quinquaginta adiicit. *Plinius IV. 12.*
(*Hard. 24.*)

- 21 Minus profecto mirentur portentosa Graeciae mendacia, de hortis Hesperidum & amne Lixo prodita, qui cogitent, nostros nuper paulo minus monstrifica quaedam de iisdem tradidisse: praeualidam hanc urbem, maioremque Carthagine magna: praeterea ex aduerso eius sitam & prope immenso tractu ab Tingi: quaeque alia Cornelius Nepos audisime credidit. *Plin. V. 1.*
- 22 Inter Pontum & Caspium mare CCCLXXV. M. pass. non amplius interesse tradiderunt: Cornelius Nepos CCL. millia *Plin. VI. 11.*
- 23 Polybius in extrema Mauritania contra montem Atlantem a terra stadia octo abesse prodidit Cernen. Nepos Cornelius ex aduerso maxime Carthaginis a continente passus mille: non ampliorem circuitu duobus millibus. *Plinius VI. 31.*
- 24 Nepos Cornelius, qui Diui Augusti principatu obiit: Me, inquit, iuvene violacea purpura vigebat, cuius libra denariis centum veniebat; nec multo post rubra Tarentina. Huic successit dibapha Tyria, quae in libras denariis mille non poterat emi. Hac P. Lentulus Spinther, Aedilis Curulis, primus in praetexta usus improbat: nam purpura quis non, inquit, triclinaria facit? *Plin. IX. 39.*
- 25 Onychem etiam tum Arabiae montibus, nec usquam alibi nasci putauere nostri veteres: † Sudines in Germania: potoriis vasis inde factis primum, dein pedibus lectorum sellisque; Corne-
lius

Ius Nepos tradit magno fuisse miraculo, cum P. Lentulus Spinter amphoras ex eo & vrceos magnitudine cadorum ostendisset: post quinquennium deinde, triginta duorum pedum longitudine columnas vidisse se. *Plinius XXXVI. 7.*

† Ita cum Harduino scribimus. Vulgo *sed in Germania potorii vase inde factis.* Sudines autem vetus scriptor, ad quem Plinius de gemmis agens, saepe protocavit.

Heic interserit A. Schottus Plutarchi loca, quibus ex Cornelio Nepote aliquid memoravit: & quidem de Luculli morte, *in Vita eius extremas*; de C. Gracchi vxore, *in Gracchi*; f. 834. de Marcelli nece, *in Vita* f. 315. de eodem Hannibalis victore *ibidem* f. 317. quae quod longiora sunt, praetermittimus, ex ipso Plutarcho, si placet re-
legenda.

Cornelius Nepos, qui Diui Augusti principatu obiit, cum scriberet turdos paullo ante coeptos saginari, addit ciconias magis placere quam grues: cum haec nunc ales inter primas expectatur, illam vero nemo velit tetigisse. *Plinius X. 23.*

Praecipuam olim auctoritatem fuisse lupo & asellis Corn Nepos & Laberius poeta mimorum tradidere. *Plin. IX. 17.*

Magnitudo loto arbori, quae piro: quam Nepos Cornelius breuem tradat: Vinum quoque exprimitur huic simile mulso, quod ultra denos dies negat durare idem Nepos. *Plinius XIX. 17.*

Scandula contactam fuisse Romam vsque ad bellum

bellum Pyrrhi annis CCCCLXX, Cornelius Nepos auctor est. *Plinius XVI. 10.*

30 Cornelius Nepos tradit ante Sullae victoriam duo tantum triclinia Romae fuisse argentea. *Plinius XXXIII. 11.*

31 Primus inuenit lineas colorare, testa ut ferunt trita, Cleophantus Corinthius. Hunc, aut eodem nomine alium fuisse tradit Cornelius Nepos, secutum in Italiam Demaratum, Tarquinii Prisci Romani regis patrem, fugientem a Corintho iniurias Cypselii tyranni *Plinius XXXV. 3.*

32 Primum Romae parietes crusta marmoris operuisse totius domus sitae in Coelio monte Cornelius Nepos tradidit Mamurram, Formiis natum, equitem Romanum, praefectum fabrum C. Caesaris in Gallia: adiecit eum primum totis aedibus nullam, nisi e marmore, columnam habuisse; omnes solidas e Carystio, aut Lunensi. *Plinius XXXVI. 6.*

33 Aedes Martis est in circo Flaminio architectata ab Hermodoto Salaminio. *Priscian. VIII.*

34 Non amplius ter bibere Augustus solitus super coenam, in castris apud Mutinam. *Sueton. Aug. c. 77.*

35 In extrema Britanniae parte Memma, quam Cornelius etiam Annalium scriptor, narrat metallis plurimis copiosam, herbis frequentem, & his feraciorem omnibus, quia pecora magis, quam homines alat. Labi vero per eam multa quam maxima re labique flumina gemmas margaritasque voluentia. *Iornandes de Reb. Getic. cap. 2.*

Homerus

Homerus poëta in Graecia claruit, vt ait Cornelius Nepos, ante Olympiadem primam, ante urbem conditam anno centesimo vicesimo quarto. *Freculphus Lexouiensis Chron. tom. 1. lib. 3. c. 7.*

EPISTOLA
CORNELIAE MATRIS
GRACCHORVM.

Dices pulchrum esse inimicos vlcisci. Id neque maius, neque pulchrius cuiquam, atque esse mihi videtur, sed si liceat republ. salua ea persequi. Sed quatenus id fieri non potest, multo tempore, multisque partibus inimici nostri non peribunt; atque vti nunc sunt, erunt potius, quam republ. profligetur atque pereat.

Eadem alia loco:

Verbis conceptis deierare ausim, praeterquam qui Tiberium Gracchum necarunt, neminem inimicum tantum molestiae, tantumque laboris, quantum te ob has res, mihi tradidisse: quem oportebat omnium eorum, quos ante habuerim, liberos, partis eorum toleret: atque curare, vt quam minimum sollicitudinis in senecta haberem, vtique quaecunque ageres, ea velles maxime mihi placere: atque vt nefas habere rerum maiorum aduersam meam sententiam quidquam facere. Praesertim mihi, cum parua pars vitae superest, ne id quidem tam breue spatium potest opitulari, quin & mihi aduerseris & republ. profliges. Denique quae pausa erit?

erit? & quando desinet familia nostra insanire & quando modus rei haberi poterit & quando desinemus, & habentes, & praebentes, molestiis desistere? & quando perpudescet miscenda atque perturbanda republ. Sed si omnino id fieri non potest ubi ego mortua ero, petito Tribunatum; post me facito quod libebit, cum ego non sentiam. Vbi mortua, ero, parentabis mihi, & inuocabis Deum parentem. In eo tempore: non pudet te eorum deum preces expetere, quos viuos atque praesentes, relictos atque desertos habueris? Ne ille sinat Iupiter, te ea perseverare, nec tibi tantam dementiam venire in animum; & si perseveras, vereor ne in omnem vitam tantum laboris culpa tua recipias, vti in nullo tempore tute tibi placere possis.

Quid de hac Corneliae epistola aut fragmento potius censendum sit, & de illius auctore; Andreas Schottus epistola erudita de Cornelio Nepote, quam praefationi subdidimus, aperte indicavit.

768 Page — 50
 720
 363
 1800

1734
 96
 1800
 1800
 1700

460

INDEX

INDEX RERVM.

Quae in Ducibus ordinatim reperiri possunt, fere praetermittimus, singularia tantummodo sectantes, praesertim ea, quae Notis nostris explicantur. Primus numerus Ducem: secundus Caput: tertius Paragraphum significat; littera N ad Notas ablegat: Fr. ad Fragmenta numeris suis indicata.

<p>A.</p> <p>ACe, Ptolemis, 24. 5. 1</p> <p>Acharnae Atticae 2. 1. 2</p> <p>Acoris, rex Aegypti 11. 2. 4</p> <p>Ae, Attica regio, 8. 2. 1. n</p> <p>Admetus rex Molossorum 2. 8. 3</p> <p>Adrumetum 23. 6. 3</p> <p>Aegae opp. Maced. 21. 2. 1</p> <p>Aegates insulae 22. 1. 3</p> <p>Aegos flumen 6. 1. 4. n</p> <p>Aetas clarorum ducum summa 13. 4. 4</p> <p>militaris 24. 1. 2</p> <p>Agnonides orator 19. 3. 4</p> <p>Agrippa gener. Attici 25. 12. 1</p> <p>Alcibiades varius 7. 1. 1</p> <p>Italiam & Africam cogitat 7. 3. 1. n</p> <p>eius mors & sepulcrum 7. 10. 3</p> <p>Alcmaeon matricida 15. 6. 2</p> <p>Alexander M. quando natus, Fr. 3 eius filii 18. 6. 2</p> <p>Alexander Pheraeus 16. 5. 1</p> <p>Alpes Graiae 23. 3. 4</p>	<p>Amatores adolescentulorum praef. 4</p> <p>Ammonis oraculum 6. 3. 2</p> <p>amnestia 8. 3. 2</p> <p>anagnitae 25. 13. 5</p> <p>Andocides orator 7. 3. 2</p> <p>Antigenes phalangi praefectus 18. 7. 1</p> <p>Antigonus, ibidem.</p> <p>Apollocrates, Dionysii filius 10. 5. 5</p> <p>ad arma iurare 23. 2. 4</p> <p>Arcadium conuentus 15. 6. 2</p> <p>Archilochi aetas Fr. 1</p> <p>Argi urbs Argiuor. 21. 2. 2</p> <p>an etiam in Attica 2. 8. 1</p> <p>Ariobarzanes satrapa 13. 1. 3. & 14. 5. 7</p> <p>Artabazus 4. 2. 5</p> <p>Artaxerxes Macrochir. 2. 9. Mnemon 9. 1. 21. 1. 3. 2. 2. 11. 2. 4</p> <p>Artemisium prore. 2. 3. 2</p> <p>Aristides iustus 3. 1. 4</p> <p>Asia praetoria an consularis prouincia 25. 6. 5. n</p> <p>Aspendii 8. 4. 4. n. & 14. 8. 2</p> <p>Aspis</p>
---	---